

Alliberadors de Matrix?

El debat sobre els indignats demana més espai del que dispo i és apassionant però ple de paranys, el primer dels quals té a veure amb algunes premisses tàcites sobre aquest moviment, que gairebé ningú no discuteix. La premissa principal sobre la qual creix aquest col·lectiu consisteix a pensar que la gent de les acampades té una consciència política superior a la dels ciutadans que es limiten a votar. Aquesta premissa, que sembla inofensiva, posa els fonaments d'un menyspreu radical de la minoria vers la majoria, percebuda pels suposats revoltats com una colla de pobres xais anestesiats pel sistema, "alienats", segons la fraseologia marxista de fa anys. Els qui actuen com a dirigents o portaveus informals dels indignats imiten els protagonistes

Francesc-Marc
Álvaro

Periodista

de la pel·lícula *Matrix*: volen alliberar una humanitat sotmesa i adormida en mans de màquines que mantenen un món virtual que amaga l'esclavatge i la buidor.

Entendre aquest punt de partida és essencial, perquè explica com s'arriba a l'apoteosi salvatge d'intentar blocar la realització d'una sessió plenària del Parlament de Catalunya. A la premissa esmentada ("la gent que vota no sap què vota i nosaltres els hem de mostrar

el camí de l'alliberament"), s'hi afegeix una altra premissa, clàssica des de principi del segle XX i vinculada als discursos utopistes llibertaris però també a les doctrines totalitàries: "Tots els polítics són lacais d'un sistema corrupte i injust i, per tant, no representen la voluntat del poble encara que els hagin votats." Comences dient que els diputats escollits per milions de persones no et representen a tu i, després, acabes afirmant que no representen ningú. Fas un triple salt argumental i negues tota legitimitat i credibilitat a la democràcia que tenim i que va costar moltes lluites d'assolir. L'esmena a la totalitat, sense matisos, la fas en nom del poble oprimat, encara que a tu ningú no t'ha triat. Tu, indignat, tens tota la raó. Qui no s'afegeix als indignats, sigui polític, periodista o ciutadà del carrer, és un

Com alguns altres membres del govern del Principat, el conseller d'Interior, Felip Puig, va arribar al Parlament amb helicòpter.

EFE

“Qui no s’afegeix als indignats, sigui polític, periodista o ciutadà del carrer, és un enemic declarat, un agent al servei dels bancs i els poders ocults. Ho he viscut en carn pròpia”

enemic declarat, un agent al servei dels bancs i els poders ocults. Ho he viscut en carn pròpia: pel fet de discrepar, m’han insultat, sobretot per internet i el Twitter, de manera ferotge i, sovint, des de l’anonimat.

Si tens tota la raó (perquè com a revolucionari veus allò que la resta no veu) i si tot el sistema és una enorme mentida com Matrix, pots fer allò que vulguis. La cambrà catalana i els seus membres ja no et mereixen cap mena de respecte i, per tant, s’obre la veda. La violència física i verbal contra els diputats catalans no va ser un accident, sinó el resultat inevitable i lògic d’un moviment fonamentat en la manca de pluralisme i la superioritat moral, en el fanatisme utopista i el dogmatisme més tronat. A les assemblees de les places no han inventat res, siguem seriosos. A les acampades no s’hi fa res de nou que convoqui el futur, s’hi assaja una comèdia neolítica de comunisme tribal de tot a cent, dominada per la manca de responsabilitat i pel caos típic de tota assemblea multitudinària. No hi ha líders ni portaveus estables, tot és dinàmic i confús. Sense responsabilitat, cap revolució de debò no triomfa, però ser irresponsable et permet de ser impune i de dir que els miserables i covards que escupen, peguen i marquen diputats amb pintura no són dels teus. Sense responsabilitat no ets un revoltat, sinó una criatura malcriada. Caldria llegir Lenin abans de llegir Hessel.

És cert que hi va haver gent que va afegir-se de bona fe als indignats, sobretot al començament. El malestar social hi és, i no és estrany que una cosa que sembla diferent pugui tenir atractiu. Ara bé, que la política democràtica reclami canvis profunds per a ser millorada no vol dir que l’únic camí

sigui el que apunten els indignats amb tot el seu rebombori. Estic d’acord amb algunes de les propostes escrites en les conclusions d’algunes acampades, les que proposen reformes operatives per a assolir una qualitat democràtica més alta. De tot això se n’ha de parlar i els partits han de saber escoltar allò més raonable del que s’ha exposat. En aquest sentit, val a dir que l’acampada de Madrid ha estat molt més reformista i pragmàtica que no la de Barcelona, amb elements de més suport entre la ciutadania. A la capital catalana, en canvi, molt aviat, els indignats van ser conduïts i dominats pels habituals de la retòrica antisistema, inclosos els seus gurus locals. En aquest sentit, vull remarcar que és inacceptable que Arcadi Oliveres (o qui sigui) afirmi sense cap prova que van ser agents dels mossos d’esquadra infiltrats els qui van iniciar els atacs contra els diputats; seria motiu d’un article per a un altre dia glossar la fascinació que exerceix la teoria de la conspiració sobre certa casta intel·lectual. D’una altra banda, és notori com els indignats de la plaça de Catalunya han menyspreat amb tossuderia el fet nacional català, una actitud idèntica a la de l’extrema esquerra dels anys 70.

Formo part de la minoria d’opinadors que, molt abans dels gravíssims fets del 15 de juny passat, ja va mostrar-se crític amb un fenomen que la majoria de mitjans i partits polítics saludaven amb aplaudiments infantiloïdes. Ho sé des de molt jove i la història ho documenta: la massa enfollida i rabiosa no et porta mai al paradís sinó al terror. El nostre sistema és imperfecte i hi urgeixen moltes reformes, però la democràcia no es millora rebentant i cremant allò que hem aconseguit.

“Si tens tota la raó i si tot el sistema és una enorme mentida com Matrix, pots fer allò que vulguis. La cambrà catalana i els seus membres ja no et mereixen cap mena de respecte i s’obre la veda”

1 Els fets. El 15 de maig del 2011 va néixer el moviment dels indignats, que va ocupar diverses places catalanes. Alguns hi han vist connexions amb la revolta a la plaça egípcia de Tahrir o amb el llibre Indigneu-vos! de Stéphane Hessel. Sobretot, però, el moviment respon a un enorme malestar, a un conjunt d’agressions dels darrers anys, previsiblement duradores: desocupació galopant, desnonaments, ruïna de petites i mitjanes empreses, retallades a sanitat, educació i serveis socials, manca de beques i de recursos per a la recerca, privatització de béns públics, dependència d’agències privades que qualifiquen la solvència del país, pràctica desaparició del sistema català de caixes d’estalvis, rebaixa d’impostos als més rics... Si aquestes i més mesures negatives per a la cultura, el medi o la protecció social no provoquessin indignació voldria dir que el país –i sobretot el seu futur, els joves– viu anestesiats o és mort.

I mentrestant, als bancs i a les grans entitats financeres –responsables directíssims del col·lapse econòmic– no solament no se’ls demanen responsabilitats civils i penals sinó

ADRIÀ COSTA / MACIÓ DIGITAL

Els indignats van provar d’impedir el pas dels diputats

Indignem-nos més!

que se'ls ajuda amb més diners, obtinguts també de les nostres retallades. I encara s'accepta que els seus càrrecs directius se'n reparteixin una bona part amb primes i compensacions qui sap per quins serveis prestats! Algú pot trobar estrany que la gent s'indigni? Si ens queixàvem d'una ciutadania apàtica, indolent i poc participativa (que votin, sobretot que votin!), no ens podem pas queixar quan, traient forces de flaqueza, reaccionen i protesten. Ja era ben bé hora!

2. La resposta. Els indignats i acompanyants han obtingut adhesions i aplaudiments. De fet, són molts més dels que diuen i volen. També hi ha hagut, però, una altra mena de respostes: alguns s'han atrevit a dir que la culpa d'això que passa és de les víctimes, que no haurien d'haver acceptat els crèdits que caixes i bancs els ficaven a la butxaca, que no havien d'haver exigint tant benestar, que haurien d'haver donat lliçons d'economia, d'austeritat i de prudèn-

Josep
Maria
Terricabras

Filòsof i escriptor

“Si saben optar per estratègies imaginatives i eficaces amb representants sòlids, la indignació guanyarà credibilitat. De justificació, ja en té”

cia quan es construïen pisos, es feien hospitals i carreteres, quan es feien escoles i es venien cotxes. Segons aquests, com que són els ciutadans els que han enredat a banquers i financers, ja està bé que en paguin les conseqüències i que ajudin les pobres entitats malaconsellades.

La resposta no solament és patètica, sinó ofensiva. I posa en evidència la incapacitat voluntària del sistema per a reconèixer que l'avidesa que practica és senzillament antisocial i suïcida. Alguns altres han respost amb el silenci: no s'atreveixen a dir res, segurament perquè tampoc no tenen gran cosa a dir. Si no volen contribuir a canviar el sistema, és natural que callin –còmplices– i que confiïn, ai, que vindran temps millors. Però, per a qui?

3. El desenvolupament. Els indignats no tenen una bona organització, i és una pena. Com que es van aplegar per convocatòria ràpida i dispersa, el resultat ha estat un conjunt molt heterogeni de persones, totes indignades, sovint amb grans diferències ideològiques i de reflexió política. Criticar-los per això també seria ridícul, però s'ha fet. I és que avui, contra els indignats –per a destruir-los, per a neutralitzar-los–, es veu que tot s'hi val, fins a dir que van bruts o que molesten. I el debat polític, on para? Per això haurien d'estar més ben organitzats, perquè ells, més enllà de catàlegs de reivindicacions –obtinguts amb dificultat–, sovint tampoc no

tenen prou discurs polític. Donem-los temps. S'acaben de trobar i tenen tota la legitimitat democràtica per a defensar les seves necessitats i les seves idees. Confio que aprendran a anar-les articulant millor.

I llavors arriben els pressupostos al Parlament de Catalunya. El moment és important per a tots, per als diputats i també per als indignats, que ho volen aprofitar. La seva actitud de rebel·lió pacífica ha estat fins ara exemplar. La policia ho ha entès des-

prés de la inútil violència exercida a la plaça de Catalunya de Barcelona. La tensió, però, als voltants del Parc de la Ciutadella és enorme, perquè els congregats i les forces policiaques també són molts. Hi ha manifestants i policies, policies i manifestants, que usen la violència física i ho esguerren. Jo lamento aquesta violència i no lamentaria, en canvi, la violència pacífica dels qui es planten sense agredir. Perquè una manifestació massiva, reivindicativa però sense violència física hauria estat un crit d'alerta molt important. Les nostres institucions no poden fer com si no passés res, no poden retallar només per a fer quadrar els comptes. Els ciutadans –sobretot els més perjudicats– en protesten, n'han de protestar. I molts més els farien costat si no caiguessin en provocacions o si alguns dels seus grups no causessin el desordre. Perquè és justament el desordre econòmic i social allò que ells, amb raó, denuncien. I aquest desordre no ha de ser substituït per un altre desordre, sinó per un ordre molt diferent, econòmic i cívic.

Per això em sembla que els falta encara maduresa política i capacitat d'unificar debats, propostes, projectes i discurs. Hauran d'optar per estratègies imaginatives i eficaces, amb representants sòlids, que no siguin com aquells que ells critiquen. Si ho saben fer així, la indignació guanyarà credibilitat i seducció. Perquè de justificació, ja en té, i de sobres. Sí, penso que tots plegats encara ens hauríem d'indignar molt més!

al Parlament de Catalunya.